

SAMANTA SCHWEBLIN

Nähtamatu niit

Hispaania keelest tõlkinud Ruth Sepp

Need on nagu väiksed ussid.

Missugused ussid?

Nagu väiksed ussid, igal pool.

Kõneleja on poiss, ta ütleb mulle sõnu kõrva sisse. Mina olen küsija.

Kas ussid on keha sees?

Jah, keha sees.

Kas need on nagu vihmaussid?

Ei, need on teistsugused ussid.

On pime ja ma ei näe midagi. Linad on karedad, need kisuvad mu keha all käkresse. Ma ei saa liigutada, ütlen.

See on ussides. Tuleb kannatada ja oodata. Ja ootamise ajal tuleb tabada ära see täpne hetk, kui ussid tekivad.

Miks?

Sest see on tähtis, see on kõikide jaoks väga tähtis.

Katsun noogutada, ent mu keha ei kuuletu.

Mis aias veel juhtub? Kas mina olen ka seal?

Ei, sind pole, aga seal on sinu ema Carla. Tutvusin temaga mõne päeva eest, kui olime äsja maale jõudnud.

Mida Carla teeb?

Lõpetab kohvijoomise ja paneb tassi murule, oma lamamistooli kõrvale.

Mis veel?

Ta tõuseb ja eemaldub. Ta unustab oma plätud, mis jäävad mõne meetri kaugusele basseinitrepile, aga ma ei ütle midagi.

Miks?

Sest ma tahan näha, mida ta teeb.

Ja mida ta teeb?

Ta paneb käekoti õlale ja kõnnib oma kuldsetes päevitusriietes auto juurde. Me tunneme teineteise suhtes mingit tõmmet, ja teinekord vastupidi kerget tõrget, teatud olukordades tajun seda selgelt. Oled sa kindel, et need tähelepanekud on vajalikud? Kas meil on selleks aega?

Tähelepanekud on väga tähtsad. Miks te aias olete?

Sest me tulime just järve äärest ja sinu ema ei taha minu poole sisse astuda.

Ta ei taha tüli teha.

Mis mõttes? Ma pean muudkui sisse ja välja käima, tooma algul limonaadi, siis päevituskreemi. Ei ütleks, et see mulle tüli ei tee.

Miks te järve ääres käisite?

Ta tahtis, et ma teda sõitma õpetaksin, ta olevat alati tahtnud autot juhtida, aga järve ääres ei jätkunud meil kummalgi piisavalt kannatust.

Mida ta nüüd aias teeb?

Avab mu auto ukse, istub rooli taha ja sobrab natuke aega oma kotis. Mina tõstan jalad lamamistoolilt maha ja ootan. Liiga palav on. Siis tüdineb Carla kotis tuhnimisest ja haarab mõlema käega roolist. Ta jääb korraks nõnda istuma, vaadates värava poole, või ehk oma kodu poole, kusagile värava taha.

Mis veel? Miks sa vait jääd?

Ma olen kuidagi kinni selles loos, näen seda täiesti selgelt, aga kohati on mul raske edasi rääkida. Kas see võib olla sellest, mida õed mulle süstivad?

Ei.

Aga mõne tunni pärast ma suren, on ju nii? Kummaline, ma olen nii rahulik. Isegi kui sa mulle seda ei ütle, tean seda ikkagi, ja ometi on võimatu sellist asja endale tunnistada.

Kõik see pole üldse tähtis. Me kaotame aega.

Aga see on ju tõsi? Ma suren.

Mis aias veel toimub?

Carla toetab lauba roolile ja tema õlad vapuvad kergelt, ta hakkab nutma. Kas sa arvad, et varsti on käes see hetk, kui tekivad ussid?

Räägi edasi, ära unusta üksikasju.

Carla ei tee häält, aga ma siiski tõusen ja kõnnin tema suunas. Ta hakkas mulle meeldima kohe esimesest päevast peale, kui nägin teda päikese käes kaht suurt plastpange tassimas, punased juuksed suures krunnis, jalas teksatunked. Ma polnud teismeeast saadik kellelgi selliseid tunkesid näinud, ja ma ise pakkusin talle limonaadi ning kutsusin ta järgmisel hommikul matet jooma, ja ülej. rgmisel hommikul, ja üleülej. rgmisel. Kas need üksikasjad on tähtsad?

Täpne hetk peitubki mõnes üksikasjas, peab tähelepanelik olema.

Lähen läbi aia. Basseinist mööda põigates vaatan söögitoa suurest aknast sisse ja kontrollin, kas mu tütar Nina ikka endiselt magab, suur plüüsmutt kaisus. Istun autosse juhi kõrvalistmele, aga jätan ukse lahti ja kerin akna alla, sest on hirmus palav. Suur krunn Carla peas on natuke ühele küljele lüganud. Kui ta tajub mu kohaolu, seda, et olen jälle tema kõrval, naaldub ta istme seljatoele ning vaatab mulle otsa.

„Kui ma sulle sellest räägin,“ ütleb ta, „ei taha sa mind enam näha.“

Otsin sobivat vastust, midagi stiilis „Carla, jäta nüüd, nalja teed või“, aga vaatan hoopis tema kramplikult pedaalidele surutud varbaid, pikki sääri, peenikesi, ent tugevaid käsivarsi. Mulle teeb meeolehärmi, et minust kümme aastat vanem naine on minust nii palju ilusam.

„Kui ma sulle räägin,“ ütleb ta, „siis sa ei taha enam, et ta Ninaga mängiks.“

„Carla, mis sa nüüd, miks ma ei taha.“

„Sa ei taha, Amanda,“ ütleb ta, ja tema silmadesse valguvad pisarad.

„Mis ta nimi on?“

„David.“

„Kas ta on sinu poeg?“

Carla noogutab. See poeg oled sina, David.

Ma tean, räägi edasi.

Ta pühib sõrmenukkidega pisarad ja tema kuldsed käevõrud kõlisevad. Mina polnud sind kunagi näinud, aga kui ma mainisin meie üürikodu majahoidjale härra Geserile, et suhtleme Carlaga, küsis tema kohe, kas ma olen sinuga kohtunud. Carla ütleb:

„Ta oli. Nüüd enam ei ole.“

Vaatan talle arusaamatuses otsa.

„Ta ei ole enam minu.“

„Laps on kogu eluks, Carla.“

„Ei, kullake,“ ütleb ta. Carlal on pikad küüned ja ta viibutab sõrmedega oma suu ees.

Siis meenub mulle mu mehe suitsupakk, ma avan kindalaeka ja ulatan Carlale sigaretid koos välgumihkliga. Ta peaaegu krahmab need mul käest ja meie vahel õhus on viivuks tunda tema päevituskreemi hõngu.

„Kui David sündis, oli ta tõeline päikesepoiss.“

„Jaa, muidugi,“ ütlen, ja taipan korraga, et mul on aeg vait jääda.

„Kui ta mulle esimest korda sülle anti, olin kohutavalt mures. Ma olin kindel, et lapsel on mõni sõrm puudu.“ Ta naeratab meenutuse peale, sigaret huulte vahel, ja paneb selle siis põlema. „Õde ütles, et vahel teeb narkoos paranoiliseks, ja ma ei saanud tõesti enne rahu, kui olin kaks korda tema mõlema käe sõrmed kokku lugenud. Mida kõike ma nüüd ei annaks, et Davidil poleks muud häda kui üks sõrm puudu.“

„Aga mis tal siis viga on?“

„Ausõna, Amanda, ta oli tõeline päikesekiir, ta oli minu päikesepoiss. Tal oli kogu päeva naeratus suul. Üle kõige meeldis talle õues olla. David armastas hullupööra mänguväljakul käia, väiksest peale. Tead ju ise, siin ei saa käruga hästi liikuma. Külasküll, aga siit mänguplatsini tuleb minna suvemajade ja raudteeäärsete hurtsikute vahelt, porisel ajal on see jube tüütu, aga talle nii väga meeldis, et tassisin teda kuni kolmeaastaseni süles sinna, kõik kaksteist kvartalit. Kui ta liumäge nägi, hakkas kilkama. Kus siin autos tuhatos on?“

See on armatuurlaua all. Võtan toosi välja ja ulatan Carlale.

„Siis jäi David haigeks, see oli enam-vähem samal ajal, umbes kuus aastat tagasi. See oli keeruline aeg. Olin just hakanud Sotomayori farmis tööl käima. Esimest korda elus käisin tööl. Tegin talle raamatupidamist, kuigi raamatupidamisega oli sel õige vähe pistmist. Ütleme nii, et ma hoidsin tal paberid korras ja aitasin arvutada, aga mulle oli see vahelduseks. Käisin küla peal asju ajamas, kenasti riides ja puha. Sul seal pealinnas on teine asi, aga siin peab glamuuri kuidagi õigustama, ja töö oli suurepärane ettekääne.“

„Ja sinu mees?“

„Omar kasvatas hobuseid. Nii see oli. Ta oli siis hoopis teine mees, see Omar.“

„Ma vist nägin teda eile, kui me Ninaga jalutamas käisime. Ta sõitis kaubikuga mööda, aga ta ei vastanud meie tervitusele.“

„Jah, nüüd ta ongi selline,“ ütleb Carla pead vangutades. „Kui me tuttavaks saime, siis ta küll naeratas ja kasvatas võidusõiduhobuseid. Need olid tal küla teises otsas, järvest edasi, aga kui ma rasedaks jäin, tõi ta kõik siia. See siin on minu vanemate maja. Omar ütles, et kui äri käima läheb, saame kõvasti pappi ja teeme remonti. Mina tahtsin põrandale vaipa. Tõsi, sellises kohas on see täiesti pöörane mõte, aga kuidas ma sellest unistasin. Omaril oli kaks vinget mära, kellest olid sündinud Tristeza Cat ja Gamuza Fina, kes olid juba müüdnud ja võistlesid, ning võistlevad praegugi Palermos ja San Isidros. Siis sündisid veel kaks mära ja üks täkkvarss, aga nende nimesid ma enam ei mäleta. Et selles äris kuhugi jõuda, peab sul olema hea sugutäkk, ja Omar sai laenata parimat. Ta eraldas märadele piirdeaiaga ühe maalapi, selle taha tegi kopli täkkudele, istutas lutserni ja seejärel hakkas vähehaaval talli ehitama. Tal oli kokkulepe, et ta saab täku korraga paariks-kolmeks päevaks. Kui varsad maha müüakse, saab täku peremees neljandiku hinnast endale. See on suur raha, sest kui sugutäkk on hea ja varsad hästi hoitud, saab ühe eest 200 000 kuni 250 000 peesot.“

Ühesõnaga, see kuldaväärt hobu oli meie juures. Omar vaatas tema järele päev läbi, kõmpis tal visalt kannul ja luges kokku, mitu korda ta kummagi mära otsa ronis. Kui mu mees pidi ära käima, ootas ta, kuni ma Sotomayori juurest tagasi olen, ja siis oli minu kord valvata, aga

nagu arvata võid, heitsin ma talle ainult aeg-ajalt köögiaknast pilgu peale. Ja siis ükskord õhtul pesen ma nõusid ja taipan korraga, et pole juba jupp aega tätku näinud. Lähen teise akna juurde, siis kolmanda juurde, kust näeb maja taha, aga ei midagi: märad on seal, ent täkust pole jälgegi. Haaran sülle Davidi, kes juba kõndis ja püüdis kogu selle aja mul sabas püsida, ning lähen välja. Siin polnud pikalt aru pidada, hobune kas on või teda ei ole. Ilmselgelt oli ta miskipärast üle tara hüpanud. Teinekord seda juhtub. Läksin talli juurde, palvetades, et ta jumalapärast seal oleks, aga ei kedagi. Mulle meenus ojake, mis on kitsas, aga sügava kaldaga, hobune võis seal juua, nii et majast pole nähagi. Mäletan, kuidas David päris, mis viga, olin ta enne majast väljumist sülle võtnud, poiss hoidis mul kaela ümbert kinni ja tema hääl hüples mu jooksusammude taktis. „Emme, näe!“ ütles David. Ja seal see täkk oligi, jõi oja ääres. Nüüd ta enam ei ütle mulle emme. Läksime sinna poole ja David tahtis maha. Ütlesin talle, et ta hobuse juurde ei läheks. Lähenesin loomale väikeste sammudega. Algul ta taganes pisut, aga ma olin kannatlik ja lõpuks lasi ta mind ligi. Sain ohjadest kinni. Oli see vast kergendus, mäletan seda selgesti, ma ohkasin ja ütlesin valjusti: „Kui sa mul ära oleks kadunud, oleksin oma kodust ka ilma jäänud, igavene roju.“ Saad aru, Amanda, see on nagu see sõrm, mille ma kartsin Davidil puudu olevat. Sa mõtled, et maja kaotamine on kõige hullem asi, aga tegelikult on hullematki, ja sa annaksid oma maja ja elu, et saada tagasi sellesse hetke ja lasta selle neetud looma ohjadest lahti.“